

Sid. 1 (13)
2016-11-15

Budgetrapport 2017

Stockholms Hamn

Innehållsförteckning

Övergripande kommentar	3
1. Ett Stockholm som håller samman	9
2. Ett klimatsmart Stockholm.....	10
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	11
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	13

Övergripande kommentar

VD-kommentarer Stockholms Hamnar budget 2017

A: Sammanfattning av kommunfullmäktiges inriktningsmål

Hamnen bidrar till besöksnäringen genom färje- och kryssningspassagerare som kommer via hamnarna. För budgetåret är det en ökning av antalet färjepassagerare. De färjepassagerare som besöker Stockholm bidrar med direktkonsumtion i Stockholms län på fem miljarder kronor.

De senaste årens dominerande utvecklingsprojekt, Värtapiren och utbyggnad Kapellskärs hamn, slutfördes under senare delen av 2016. Båda projekten har slutförts enligt budget. Under 2016 påbörjades äntligen arbetet med Stockholm Norvik Hamn. Med en ny modern hamn flyttas stora godsmängder från väg till vatten. Hamnens arbete med att underhålla Stadens kajer fortsätter. För nästa år är det budgeterat drygt 20 Mkr för upprustningen.

För kryssningstrafiken var 2016 ett mellanår. För budgetåret pekar bokningsläget på ett rekordår. Stockholms Hamnar har byggt ut kapaciteten, både i Stockholm och i Nynäshamn, för att kunna ta emot de allt större kryssningsfartygen. För nästa år beräknas antalet kryssningspassagerare öka med 17 procent till 983 000 personer.

Stockholms Hamnar fortsätter uppfylla KFs mål Ett klimatsmart Stockholm. Det är fokus på att hjälpa rederikunderna bli hållbara. Under hösten tecknades ett avtal med hamnarna i Helsingfors, Åbo och Tallinn om ett samarbete kring en standard för elanslutning av fartyg. I budget 2017 finns mål att nya miljörabatter för fartygen ska vara implementerade 1 jan 2018. Av Hamnens egna fordon är det truckarna som står för den största förbrukningen av drivmedel. I samarbete med truckleverantörer och motortillverkare har Hamnen ett samarbete för att öka andelen förnybart drivmedel i truckarna. Under budgetåret 2017 kommer en kartläggning ske för att identifiera besparingspotential för förbrukning av el i de olika verksamhetsdelarna. Inom fastighetsbeståndet tas en strategi för 2025 fram för energieffektiviseringar i Hamnens byggnader i Stockholm, Nynäshamn och Kapellskär.

B: Sammanfattning av marknadsläge och verksamhetsförändringar

Stockholms Hamnars dominerande godsvolymer finns mellan Sverige och Finland. Den finländska konjunkturen visar efter många svaga år nu en viss bättring. Rysk ekonomi är fortsatt svag som en följd av det låga oljepriset och handelskonflikt. Tillväxten i Polen är stark, men hotas av ökad osäkerhet bland investerare som en följd av den nya regeringens ändrade politik. Estland och Lettland visar en fortsatt stark tillväxt.

Sveriges ekonomi är stark men enligt Konjunkturinstitutet förväntas tillväxten vara något lägre nästa år, en ökning med två procent. Den goda tillväxten i svensk ekonomi kommer bl.a. från en fortsatt stark inhemsk efterfrågan, en stark byggsektor och en svag krona som gynnar exporten.

På fastighetssidan förväntas vakansgraden under budgetperioden att öka från nuvarande två procent till fyra procent. Det beror främst på de tillkommande ytorna i nybyggda Värtaterminalen. Hyreshöjningar för merparten av Stockholms Hamnars hyresavtal regleras av förändringen i konsumentprisindex. I budgeten är ökningen beräknad till en procent.

De senaste årens dominerande utvecklingsprojekt, Värtapiren och utbyggnad Kapellskärs hamn, slutfördes under senare delen av 2016. Under året har de tagits i drift och fr.o.m. 2017 börjar de att skrivas av fullt ut. Förutom avskrivningarna så påverkas också räntekostnaderna.

Tack vare en historiskt låg upplåningsränta är den totala räntekostnaden för budgetåret lägre än förväntat. Det budgeterade resultatet på 85 Mkr uppfyller ägarkravet (70 Mkr) för 2017.

C: Analys av ekonomisk utveckling och verksamhetsförändringar

Rörelsens intäkter

Totalt beräknas den budgeterade omsättningen för 2017 uppgå till 803 Mkr, vilken är en ökning med fem procent eller 39 Mkr. Både antalet färjepassagerare och godsvolymer ökar nästa år. Det är totalt en volymökning trots att volymerna mellan Sverige och Finland inte ökar alls. På kryssningssidan blir 2017 också ett bättre år än 2016 med fler anlöp och fler passagerare. På fastighetssidan ökar intäkterna med åtta Mkr främst på grund av uthyrda lokaler i Värtaterminalen. Under slutet av budgetperioden beräknas vakansgraden i fastighetsbeståndet ligga på fyra procent. Nuvarande vakansgrad är två procent.

Rörelsen kostnader

Rörelsens totala kostnader budgeteras till 688 Mkr vilket är 50 Mkr mer jämfört med senaste prognosen för 2016. För de olika kostnadsdelarna ser analysen ut som följer: underhållskostnaderna ökar totalt med tretton Mkr. Större vattenarbeten utanför Strömkajen samt underhållsarbeten på innerstadskajer och byggnader driver ökningen.

Den ökade omsättningen drar också med sig högre driftkostnader. De budgeterade driftkostnaderna ökar med 16 Mkr jämfört med prognosen 2016. Orsaken till ökningen kan förklaras av två saker, ökade kostnader i och med driften av nya Värtapiren och nya Värtaterminalen samt ökade säkerhetskrav i våra hamnanläggningar.

Totalt ökar personalkostnaderna med sex Mkr jämfört med prognosen för 2016. Ökningen beror på en ökning av antalet anställda beräknas öka med tio genomsnittliga årsarbetare under nästa år. Ökningen beror på den femprocentiga omsättningsökningen, varav en stor del är ökning av stuveritjänster.

De nya utvecklingsprojekten i Värtahamnen och Kapellskär har under 2016 slutförts och driftsatts. I samband med drifttagandet börjar anläggningarna att skrivas av. Det leder till att avskrivningarna ökar med 15 Mkr i budget jämfört med 2016.

Resultat efter finansnetto

Resultatet efter finansnetto beräknas till 85 Mkr, vilket uppfyller ägarkravet 70 Mkr för 2017.

Projekt och investeringar

Stockholms Hamnar investerar under 2017 totalt 1 070 Mkr. De största posterna i investeringsbudgeten avser utvecklingsprojekt Stockholm Norvik Hamn, nya is-skydd vid Söder Mälarstrand samt erosionsskydd i Frihamnen.

Finansiering och kassaflöde

Nettoupplåningen bedöms uppgå till 3 310 Mkr den 31 december 2017. Det är en ökning av skulden med 760 Mkr under året. För att klara finansieringen krävs en ökning av kreditlimiten på koncernkontot med minst 200 Mkr. Nuvarande kreditlimit är totalt för koncernen 3 600 Mkr. Det är för budgetåret inte medräknat effekten av något aktieägartillskott från moderbolaget. Den genomsnittliga effektiva räntan fortsätter att sjunka. För den totala skuldportföljen bedöms räntan under året hamna på 0,9 procent. Det ska jämföras med en beräknad genomsnittlig ränteprocent på 1,4 procent för 2016.

Personal

Medelantalet anställda i koncernen är budgeterat till 175 personer. Det är en ökning med tio

personer jämfört med prognosen för 2016 (165).

Underhåll

För 2017 planeras underhållsarbeten i anläggningar och byggnader för totalt 96 Mkr. Stockholms Hamnar fortsätter att bidra till Stockholm stads upprustning av innerstadskajerna. Stora underhållsprojekt för 2017 avser reparationer av kajer och bryggor i innerstaden men också kajreparationer i Nynäshamn och Kapellskär. För Fastighet fortsätter underhållet enligt koncernens strategiska inriktning. Det innebär ett årligt fastighetsunderhåll på cirka 25 Mkr. Totala underhållskostnaderna fördelas mellan hamnarna i koncernen enligt nedan:

Underhåll budget 2017 (Mkr)

D: Stora Projekt och Investeringar

Stockholms Hamnar genomför ett antal omfattande projekt för att möta regionens behov av effektiv hamnkapacitet i ett långt perspektiv. För 2017 medför det investeringar i byggnader, anläggningar och inventarier på 1 070 Mkr. Av det totala investeringsbeloppet avses 852 Mkr investeras i Stockholm Norvik Hamn, 207 Mkr i övriga anläggnings- och fastighetsprojekt samt 11 Mkr i maskiner och inventarier.

Genomförandeprojekt över 300 mnkr som godkänts av kommunfullmäktige

Stockholm Norvik Hamn

Arbetet med att utvidga hamnen i Nynäshamn med Stockholm Norvik Hamn fortsätter. Hamnen planeras som containerhamn och rorohamn. Den exploaterade ytan är 44 ha med en kajängd på cirka 1 400 meter. Maxdjupet vid containerkajerna ligger på 16,5 meter. Byggstart skedde under 2016. Under 2017 beräknas 852 Mkr upparbetas i projektet.

E: Särskilda uppdrag och fokusområden kopplat till Stockholms stads inriktningsmål

1. Ett Stockholms som håller samman

För att uppnå Stockholms stads mål med bostadsbyggande och ägardirektivet ”verka för att stadens mål om ett ökat bostadsbyggande uppfylls” lämnar Stockholms Hamnar mark i dels den tidigare Värtahamnen och dels längre fram i Frihamnen då oljehamnen Loudden läggs ner och Containerterminalen i Frihamnen flyttar till Stockholm Norvik i Nynäshamn. Planerna för vidareutvecklingen av Norra Djurgårdsstaden ger enligt uppgift 7 900 lägenheter.

Vid upprustning av stadens kajer avsätter Stockholms Hamnar 20 Mkr under 2017. Genom att vara en välkomnande hamn med trygga och attraktiva kajer stöttar vi lokalsamhället med trivsamma, säkra och tillgängliga hamnområden som skapar välbefinnande och livskvalitet för resenärer, besökare och stockholmare. Allmänna och öppna delar ska vara en levande del av staden.

1. *Ett klimatsmart Stockholm*

Energianvändningen är hållbar

I Hamnens fastighetsbestånd finns goda förutsättningar för relativt stora solcellsanläggningar. I avvaktan på nya förutsättningar avvaktar vi dock med ytterligare utbyggnad. Idag producerar Hamnens solcellsanläggningar ca 350 000 kWh per år. Arbetet med installation av elmätare är avslutat. Under 2017 sker en mer exakt debitering av elavgifter på hyresgästerna. Fortsätter utbyggnad av ett gemensamt system, Citec, för energioptimering i Hamnens fastigheter. Inom fastighetsbeståndet tas en strategi för 2025 fram för energieffektiviseringar i Hamnens byggnader i Stockholm, Nynäshamn och Kapellskär.

Under 2017 kommer Stockholms Hamnar att delta i stadens utredning om möjliga åtgärder/incitament som SH kan bidra med för en fossilbränslefri sjöfart (uppdrag i Stadens strategi för Fossilbränslefritt Stockholm 2040).

Under budgetåret 2017 kommer en kartläggning ske för att identifiera besparingspotential för förbrukning av el i de olika verksamhetsdelarna.

Transporter i Stockholm är miljöanpassade

Av Hamnens egna fordon är det truckarna som står för den största förbrukningen av drivmedel. I samarbete med truckleverantörer och motortillverkare har Hamnen ett samarbete för att öka andelen förnybart drivmedel i truckarna.

Stockholms miljö är giftfri

Stockholms Hamnar arbetar idag med SundaHus för att säkerställa att inget giftigt material ska byggas in i våra fastigheter. Inför 2017 genomförs en upphandling av vilket stöd Stockholms Hamnar ska ha i framtiden (SundaHus eller Byggvarubedömningen).

1. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

För 2017 finns budgeterat pengar för två platser för Stockholmsjobb. I samband med samarbetet med Jobbtorget under 2016 genomgick en HR-specialist handledarutbildning i Stadens regi.

Feriejobb/sommarjobb

Totalt brukar Hamnen anställa ca 50 personer under sommarsäsongen; kryssningsvärdar, slusspersonal, personal till servicegruppen, personal till trädgårdsgruppen etc. I takt med att Hamnens arbetsmiljö- och säkerhetsarbete har utvecklats och förstärkts har flera av de ”enkla” jobben i Hamnen försvunnit. Det ställs allt större krav på högre kompetens. Förtöjningsuppdragen, som är ett mer riskfyllt arbete, ökar också. För att få arbeta som säsongspersonal måste man ha fyllt 18 år. Hamnen kommer fortsatt att behöva många säsongsanställda. Men för att nå målet utifrån de premisser som indikatorn styr (Antalet tillhandahållna platser för sommarjobb - ungdomar i åldern 16-19 år) har vi satt målet för 2017 nio ungdomar.

Administrativa projekt

Nedan nämns några av Hamnens administrativa projekt:

- **ITS** – ett avancerat logistiksystem för optimering av godsflödet i hamnområdet. Tas successivt i bruk på nya Värtapiren och i Kapellskär.
- **Hamnens nya intranät med integrerat ledningssystem, samarbetsytor och dokumenthantering.** Under 2017 sker upphandlingen av ett modernt intranät med ledningssystem, samarbetsytor och ett system för att skapa en bättre systematik och spårbarhet bland Hamnens dokument.

1. Ett demokratisk Stockholm

Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika.

Stockholms Hamnar arbetar utifrån planer och riktlinjer som ligger till grund för vårt arbete inom funktionshinderfrågor samt jämställdhet- och mångfald. I planen för funktionshinderfrågor anges att alla ska bemötas med kunskap och respekt och själva vara med och bestämma i frågor som gäller honom eller henne samt att allas arbetsförmåga ska tas tillvara.

Jämställdhets- och mångfaldsplanen utgår från att mångfald och jämställdhet är viktigt för att tillföra olika kvaliteter till vår verksamhet. En organisation som präglas av jämställdhet och mångfald bidrar till ett professionellt bemötande som skapar trygghet för medarbetare, arbetssökande, kunder och leverantörer. Vi vill att intressenter ska uppfatta Stockholms Hamnar som en heterogen organisation där alla medarbetare behandlas lika och med respekt. Exempelvis strävar Stockholms Hamnar efter utökad mångfald i rekryteringar.

En stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fri från diskriminering

I de etiska riktlinjerna har Stockholms Hamnar – genom workshops med medarbetarna – lyft fram de viktigaste frågorna inom etik och moral. Riktlinjerna gör det enklare att tydliggöra, implementera och levandegöra dessa frågor.

De etiska riktlinjerna är också vårt löfte till oss själva och vår omvärld om vad vi och andra kan förvänta sig av oss i Stockholms Hamnar. De beskriver också våra etablerade rutiner för hur vår personal ska kunna meddela oegentligheter. På så sätt bidrar varje medarbetare till att skydda Stockholms Hamnars verksamhet och varumärke.

Staden ska vara en bra arbetsgivare genom bra anställningsvillkor

Stockholms Hamnars medarbetare är lösningsorienterade, trygga och sätter verksamheten främst. Både medarbetare och chefer har en viktig del i företagets utveckling. Vi arbetar utifrån målen ”Kompetenta medarbetare – vi säkerställer proaktivt rätt kompetens och/inklusive mångfald” och ”Säker arbetsplats – vi är ett föredöme i arbetsmiljö-, hälso- och säkerhetsarbetet”. Varje år mäts medarbetarnas nöjdhet genom en medarbetarundersökning.

Arbetsmiljön har högsta prioritet när det gäller våra medarbetare, våra kunder och andra som vistas eller verkar inom Stockholm Hamnars områden. En del av det förebyggande arbetet utgår från företagets nyligen uppdaterade riktlinje för alkohol- och droger där arbetet med slumpvisa tester är ett inslag.

Vid vår senaste lönekartläggning 2016 bekräftades att det inte är någon löneskillnad mellan män och kvinnor i Stockholms Hamnar.

Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla

Vi utvecklar trygga, säkra och tillgängliga hamnområden med terminaler för gods och passagerare. Genom att vara en välkomnande hamn med trygga och attraktiva kajer stöttar vi lokalsamhället med trivsamma, säkra och tillgängliga hamnområden som skapar välbefinnande och livskvalitet för resenärer, besökare och stockholmare. Under 2017 är det budgeterat 20 Mkr för kajunderhåll.

Stockholms Hamnar är att vara en professionell hyresvärd som utvecklar och förvaltar unika, hamnära och hållbara fastigheter. En attraktiv fastighetsförvaltning innebär att våra fastigheter har optimala lokallösningar och är tillgänglighetsanpassade. Planen för funktionshinderfrågor innebär att alla ska kunna förflytta sig, vistas i inne- och utemiljön samt få information utifrån sina förutsättningar. Under 2017 är det budgeterat 20 Mkr för fastighetsunderhåll.

Den nya terminalbyggnaden på Värtapiren erbjuder, inte bara resenärerna utan även stockholmarna tillgång till en fin del av hamnområdet.

Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

Stockholms Hamnar kommunicerar med Stadens invånare genom ett flertal sociala medier; Facebook, twitter och vår webbplats. När ett större projekt påbörjas sker samrådsmöten där så krävs och vid olika projekt finns informationsskyltar med kontaktuppgifter. När så behövs ordnas separata aktiviteter för att informera närboende, t ex startskottet i Stockholm Norvik.

Stadsövergripande arbete med social hållbarhet

Stockholms Hamnar har tagit fram en CSR-strategi för sitt arbete med social hållbarhet. Strategin har två målbilder som utgår från två av stadens inriktningsmål:

Ett Stockholm som håller samman – Stockholms Hamnar en välkomnande hamn med trygga, attraktiva och tillgängliga hamnområden för besökare, boende, hamn- och fastighetskunder.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm – Stockholms Hamnar är en attraktiv arbets- och uppdragsgivare som värnar om en arbetsmiljö fri från diskriminering och med goda arbetsvillkor för både medarbetare och leverantörer.

Strategin är uppdelad i tre perspektiv:

Sjöfarts- och fastighetskunder inklusive kundens kund

- Samarbeta med våra kunder och ge dem förutsättningar att vara hållbara.
- Säkerställa att öppna delar av hamnområdet samt lokaler ska vara tillgängliga för kunderna, passagerarna och hyresgästerna.
- Skapa gemensamma sociala målbilder med kunderna.

Samhället och staden

- Säkerställa effektiv och hållbar varuförsörjning i Stockholms-regionen.
- Bidra till skapandet av arbetstillfällen – även instegsjobb och arbete för dem utanför arbetsmarknaden.
- Ställa sociala krav i upphandlingar.
- Frigöra mark för bostadsbyggande.

Medarbetarna

- Verka för en attraktiv och säker arbetsplats med kompetenta medarbetare.
- Arbeta aktivt med frågor kring funktionshinder samt jämställdhet- och mångfald.
- Efterleva våra etiska riktlinjer.

Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Stockholms Hamnars mål är ”Kloka inköp – våra inköp är hållbara” innebär att Stockholms Hamnar ställer höga hållbarhetskrav inom miljö, ekonomi och socialt ansvar vid alla upphandlingar/inköp. Kraven följs upp och återkopplas. I framtiden handlar vi bara upp leverantörer som har ett eget aktivt hållbarhetsarbete och som har en god förmåga att uppfylla våra hållbarhetskrav.

Stockholms Hamnar har en uppförandekod som innebär att våra entreprenörer och leverantörer omfattas av våra grundläggande sociala krav. Vid varje upphandling ställs utöver detta höga säkerhets- och arbetsmiljökrav, främst i bygg- och anläggningsprojekt men även andra upphandlade tjänster. De människor som är vår förlängda arm ska ha samma skydd som våra medarbetare vad gäller säkerhet och arbetsmiljö.

Sociala krav och klausuler i upphandlingar kan även vara ett sätt att ställa krav på att leverantörer att skapa arbetstillfällen och praktikplatser. Genom samarbete med leverantörer och entreprenörer kan anställningar och praktikplatser från till exempel Jobbtorget utökas. Detta blir också ett sätt att öka integration och mångfald bland de människor som arbetar på uppdrag för Stockholms Hamnar.

En aktivitet för 2017 är att ta fram en systematik för att göra integrerade avtalsuppföljningar där både ekonomiska, miljömässiga och sociala krav följs upp. Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte igår ligger högt och ska

så fortsätta.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	100 %	100 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Aktivt erbjuda tillsynsmyndigheters möjlighet till närvaro vid anläggningarna

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Bolaget samordnar och finansierar stadens fortsatta medverkan i ÅF Offshore Race.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Fortsätta arbetet med pågående projekt och fortsätta utvecklingen och leda upprustningen av stadens innerstadskajer med målsättning att de ska vara en del av den levande stadsmiljön

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Investering i Norvikudden, Mkr	852		
 Underhåll av kajerna, Mkr	20		

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Fortsätta delta i utvecklingen av person- och kollektivtrafik på vatten

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Fortsätta tillgängliggöra stadens kajer och implementera kajstrategin

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Säkerställa och utveckla goda förutsättningar för en klimatsmart och tillförlitlig varuförsäljning via sjöfarten till regionen

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Utreda förutsättningarna för hur sjöfarten kan utvecklas vid Stadsgården och Masthamnen

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Fortsätta medverka för att stadens mål om ett ökat bostadsbyggande uppfylls samtidigt som den rörliga sjötrafiken värnas

KF:s mål för verksamhetsområdet:

Bolagsspecifika inriktningar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

I samråd med Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen arbeta med avvecklingen av oljeverksamheten vid louden

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Köpt energi (GWh)	35 GWh	1835 GWh	
 Årlig energiproduktion baserad på solenergi (MWh)	350 MWh	2 450 MWh	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Aktivt delta i arbetet med internationella miljööverenskommelser och standardiseringar

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Arbeta för att alternativa bränslen ska tillhandahållas för fartyg

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Verka för kraftigt ökade möjligheter för järnvägstransporter från och till hamnarna

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Beakta effekter av ett förändrat klimat i utveckling av verksamheten

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Utreda vilka åtgärder bolaget för ta för att bidra till en utveckling mot fossilbränslefri sjöfart

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Utveckla arbetet med differentierade hamnavgifter som syftar till att minska utsläpp och buller samt åstadkomma en ansvarsfull avfallshantering

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	50 %	75%	

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	2 st	850 st	

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	0 st	500 st	
 Antal tillhandahållna platser för sommarjobb	9 st	8 500 st	
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2 st	900 st	
 Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	9 st	8 500 st	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Bidra till att utveckla Stockholm som tursist- och besöksdestination

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Andel administrations- och indirekta kostnader	17 %		

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Fortsätta arbetet med att utveckla och förädla bolagets fastigheter samt effektivisera driften av byggnader och anläggningar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
Fastighetsunderhåll	25		

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

God budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Avvikelse investeringsbudget, %	1 069 mnkr		

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Godkänd resultatnivå

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Avkastning på totalt kapital	2,7		
 Resultat efter finansnetto(mnkr)	85		

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Rörelseresultat i % av omsättning	11		

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Skapa goda förutsättningar för att kryssningstrafiken fortsatt ska kunna utvecklas och vara en del av tillväxten för regionen tillsammans med Stockholm Business Region bidra till besöksnäringen

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Aktivt Medskapandeindex	84	83	
 Index Bra arbetsgivare	82	fastställs 2017	
 Index Psykosocial arbetsmiljö	80	fastställs 2017	
 Medelantal anställda	175 st		
 Sjukfrånvaro	4 %	tas fram av nämnden	
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,2 %	tas fram av nämnden	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	90 %	tas fram av nämnd/styrelse	
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	50 %	Fastställs 2017	